

1. Bildiğiniz üzere “Harf İnkılabı” veya “Yazı İnkılabı” diye adlandırdığımız bu inkılap, Arap alfabesi yerine Latin alfabesi temelindeki millî bir Türk alfabesini geçerli kılan bir değişimin ifadesidir. Bu inkılap, 1928 yılının 8-9 Ağustos gecesinde, Atatürk’ün Sarayburnu Parkı’nda halka yaptığı bir konuşma ile müjdelenmiş ve bir iki ay içinde gerekli ön çalışmalar tamamlanarak 1 Kasım 1928 tarihinde, 1353 sayılı kanunla TBMM’nin onayından geçmiş ve yürürlüğe girmiştir.

Bu metnin yazılış amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir konu hakkında bilgi vermek
- B) Günlük bir konuyu anlatmak
- C) Bir konunun olumlu ve olumsuz yönlerini yansıtmak
- D) Geçmişte yaşanan bir olayı anlatmak
- E) Bir konuda kesin hükümlere varmadan görüş bildirmek

2. Aşağıdaki sanatçılardan hangisi, Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı’nda öğretici metin örneği vermemiştir?

- A) Nurullah Ataç
- B) Suut Kemal Yetkin
- C) Ziya Gökalp
- D) Falih Rıfkı Atay
- E) İsmail Habib Sevük

3. Yazarlığa çeviri ile başlayan sanatçı mülakat, mensur şiir ve anı türündeki eserleri ile tanındı. “Diyorlar ki” adlı eseri, sanatçılarla konuşmalar türünün ilk ve en ünlü örneğidir. Ayrıca “Anafartalar Komutanı Mustafa Kemal’le Mülakat” da Türk basınında Mustafa Kemal’le ilk ayrıntılı konuşmadır.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Falih Rıfkı Atay
- B) Ruşen Eşref Ünaydın
- C) Şevket Rado
- D) Pertev Naili Boratav
- E) Suut Kemal Yetkin

4. Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) Cumhuriyet Dönemi’nde bir birikime kavuşan denemenin en önemli temsilcisi Nurullah Ataç’tır.
- B) Cumhuriyet Dönemi’nde yazarlar, gazete ve dergilerde başyazarların sütunlarında makaleler yayımlar.
- C) Cumhuriyet Dönemi’nde gezi yazısı türünde büyük ilerlemeler olmuştur, özellikle Falih Rıfkı Atay bu türün en önemli isimlerindedir.
- D) Önceki dönemlere göre Cumhuriyet Dönemi’nde anı türünde çok sayıda eser söz konusudur, Salah Bırsel, Oktay Akbal... bazı önemli isimlerdir.
- E) Peyami Safa, Burhan Felek gibi isimler Cumhuriyet Dönemi’nde daha ağır dille fıkra yazarlığı yapmıştır.

5. Aşağıdaki sanatçı - eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Cemil Meriç – Bu Ülke
- B) Falih Rıfkı Atay – Zeytinadağı
- C) İsmail Habib Sevük – Türk Teceddüt Edebiyatı Tarihi
- D) Nurullah Ataç – Eşref Saat
- E) Suut Kemal Yetkin – Şiir Üzerine Düşünceler

6. Çocukluğumu geçirdiğim köyümüz geniş ormanların kıyısındaki bir yamaçtaydı. Evimizin bahçesi yüksek ağaçlar ve sık çalılıklarla kaplı bir orman gibiydi. Bir gün babam ile eniştem değirmene bir oluk yapmak için, uzamış gitmiş, epeyce kartlaşmış bir karaağacı kesip devirdiler. Ağaç yere düşerken yanındaki ağaçlardan birkaçının dallarını kırdı, bir uzun ağacın da kabuğunu sıyırdı. Bu, bir güz gününde olmuştur.

Bu metnin dil, yapı ve anlatım özellikleri için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dil, göndergesel işlevde kullanılmıştır.
- B) Niteleyici sözcüklere yer verilmiştir.
- C) Gözlemler nesnel bir şekilde anlatılmıştır.
- D) Birinci kişili anlatım söz konusudur.
- E) Yazar içten ve rahat bir dil kullanmıştır.

Cumhuriyet Dönemi Öğretici Metin Örnekleri (Deneme, Makale, Gezi Yazısı, Hatıra)

7. Dilimiz, konuşma dilimizden çok yazı dilimiz, yıllardan beri durmadan değişiyor. Değişmesini bir dileyen oldu, bir buyuran oldu diye değil; değişmesi gerektiği için, değiştirmek zorunda olduğumuz için içimizden duyduğumuz için değişiyor. Elimizdeki dille istediğimizi söyleyemediğimiz, istediğimiz gibi söyleyemediğimiz için değişiyor.

Bu parçada yazar, aşağıdakilerden hangisini vurgulamaktadır?

- A) Yeni dil anlayışı her zaman vardır.
B) Bir dili, ancak o dili konuşanlar değiştirir.
C) Dil, devamlı bir değişim hâlinindedir.
D) Yazı dili her zaman konuşma dilinin öncüsüdür.
E) Dildeki değişim hızlı bir aşama gerektirir.

8. Bizanslılar, sabahleyin Osmanlı donanmasını Haliç'te görünce büyük bir korkuya ve paniğe kapıldılar. Haliç'ten ve karadan yapılan top atışlarıyla surlarda gedikler açıldı. Bunun üzerine 29 Mayıs günü bir genel saldırı düzenlenmesine karar verildi ve son taarruz başladı. Çok zorlu bir savaştan sonra nihayet 29 Mayıs 1453 Salı günü İstanbul fethedildi.

Bu metin için aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Okura bilgi vermek amaçlanmıştır.
B) Dil, göndergesel işlevde kullanılmıştır.
C) Dönemin askerî hayatı yansıtılmıştır.
D) Sanatsal bir anlatım tercih edilmiştir.
E) Tarihî bir metinden alınmıştır.

9. Şiirin, edebiyatın kuramlarını, pratiğini araştıran denemeleriyle tanınmıştır. "Şiir ve Cinayet" adlı eseriyle 1976'da Türk Dil Kurumu Deneme-Eleştiri-Gezi Ödülü'nü almıştır. Türkiye'de günlük türünde ödül almış ilk sanatçıdır. Alaycı ve ironik bir üslubu vardır.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şevket Rado
B) Salah Bırsel
C) Falih Rıfkı Atay
D) Cemil Meriç
E) Oktay Akbal

10. Aşağıda verilen eser-tür-yazar eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?

- A) Tuna'dan Batı'ya-Gezi yazısı-İsmail Habip Sevük
B) Türkçenin Sırları-Makale-Mehmet Kaplan
C) Kültür ve Dil-Fıkra-Nihat Sami Banarlı
D) Kırk Ambar-Deneme-Sabahattin Eyüpoğlu
E) Okuruma Mektuplar-Mektup-Nurullah Ataç

11. • Tarih, sosyoloji, edebiyat, felsefe konularıyla ilgilendi
• Dilin, bir milletin özü olduğunu savundu.
• Fransızcadan çeviriler yaptı.
• Doğu-Batı düşüncesini yeni bakış açılarıyla ortaya koydu.
• "Umrandan Uygarlığa, Mağaradakiler, Hint Edebiyatı" eserlerinden bazılarıdır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sabahattin Eyüpoğlu
B) Suut Kemal Yetkin
C) Nurullah Ataç
D) Pertev Naili Boratav
E) Cemil Meriç

12. Okumayı sever misiniz? Böyle sual olur mu? Elbette seversiniz; sevmeseydiniz bu kitabı almaz, bu satırları okumazdınız. Her kim olursa olsun bir gazetecinin hitap ettiği kimse, muhakkak okumayı seven kimsedir. Ama kimisi çok, kimisi az okur.

Bu metin aşağıdaki yazı türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Makale
B) Gezi yazısı
C) Fıkra
D) Deneme
E) Hatıra

Adı : .....
Soyadı : .....
Sınıf : .....
NO : .....

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Doğru : .....
Yanlış : .....
Boş : .....
Puan : .....